

RANDSCHADE

Marc Reynaert

PERSONAGE

FRED, bestuurder van de firma 'De Gebroeders Debeuckelaere'.

ALICE, de vrouw van Fred, gepensioneerde lerares.

LYNN, 25 jaar, dochter, heeft dwarslaesie; in flash back: 10 jaar.

LOTTE, 23 jaar, dochter, heeft hersenschade; in flash back: 8 jaar.

LUCY, pr in het bedrijf 'De Gebroeders Debeuckelaere', nadien medebestuurder.

1. ALICE. LYNN. LOTTE. FRED

Centraal staat een bank waarop een plaid, hij verbeeldt de achterbank van een auto. Voor de bank staan twee stoelen, de zetels vooraan in de auto.

Alice en de kinderen wachten op Fred.

Fred op, met mobiele telefoon aan het oor, komt even piepen. Als hij iemand aan de lijn krijgt, verdwijnt hij weer.

LYNN *ongedurig* Wanneer vertrekken we, mama?

LOTTE *ongedurig* We gaan toch, hé mama?

LYNN *ongedurig* Je hebt het ons beloofd.

ALICE Ja, maar papa moet vrij zijn en hij is nu nog bezig.

Lotte en Lynn 'sluipen' naar de kant waar hun vader verdwenen is.

ALICE Stoor hem niet.

Lotte en Lynn blijven staan.

Fred kwaad op.

FRED Alice, wat zijn dat voor manieren. De kinderen staan mij hier af te luisteren.

ALICE Maar neen, Fred.

FRED Wat staan jullie hier te doen?

Ze weten niet wat zeggen

FRED Ik vraag wat jullie hier staan te doen?

LYNN We wachten op jou, papa, om te vertrekken.

LOTTE We gaan naar de Meli.

LYNN Je hebt het beloofd, papa.

FRED Om honing te kopen?

LYNN En om te spelen, papa. Op de piratenboot, het vliegend tapijt

LOTTE De keverbaan, de rollerskater

LYNN De uitkijktoren

LOTTE En er is een attractie met een boomstam.

LYNN En er is een vogeltuin

LOTTE Een sprookjesbos

LYNN Flamingo's, pelicanen en papegaaien.

FRED Kan je hier niet spelen, we hebben toch een grote tuin?

LOTTE Jij bent een vervelende vent, papa.

FRED Hoe was het op school?

LYNN Zeer goed, papa, je hebt toch mijn rapport gezien.

FRED En jij, Lotte?

LOTTE Ik heb geen rapport.

FRED Hoe komt dat?

LOTTE Dat weet ik niet.

ALICE Lynn had een tussenrapport, Fred, Lotte niet.

FRED De Meli, dat is een duur spel, hé Alice!

LYNN Maar ik heb veel centjes gespaard, papa.

FRED *tegen Lotte* En jij ook?

Lotte begint te huilen.

ALICE Ze heeft haar centjes weggegeven, papa, aan de zwartjes.

LYNN En aan snoep.

LOTTE Moet je dat nu zeggen?

FRED Kom, droog je traantjes.

LYNN Gaan we vertrekken?

FRED Wat zegt mama?

LOTTE Mama is klaar.

ALICE Ja, ik ben klaar.

LOTTE en LYNN Joepieieieie ...

Ze nemen hun plaats in. De kinderen zingen en doen een spelletje. Alice is er niet gerust in.

ALICE Wie had je aan de lijn?

FRED Asjeblief, Alice!

ALICE Mag ik dat nu niet weten?

FRED Ik ga de radio aanzetten! Ja?

Stilte

ALICE Wie belde er?

Fred antwoordt niet.

ALICE Was het Lucy?

FRED Ja, het was Lucy.

ALICE Iets dringends?

FRED Ja, anders had ze niet gebeld.

ALICE En is het opgelost?

Fred antwoordt niet.

ALICE Neen, zeker?

Fred antwoordt niet.

ALICE Ze kan niet zonder jou.

FRED En ik niet zonder haar.

ALICE Zie je wel!

FRED Dat wou je toch horen.

ALICE Rij dan terug. *Stilte* Rij dan terug!

FRED Meen je dat? *Stilte* Meen je dat echt? Ik rijd terug hoor!

ALICE Rij terug! En bederf maar de dag van je kinderen!

FRED En bederf maar de dag van je kinderen!

ALICE Voor mij moet je het niet doen!

FRED Teef!

ALICE Wablief?

FRED Teef! Teef!

Alice begint te huilen.

ALICE *schreeuwt* Fred!

TRACK 1 fragment Zenit & Analyse der Schönheit

Ze zetten de bank en de stoelen achteraan en leggen er de plaid op.

Cross naar LICHTSTAND plaid

EINDE MUZIEK

Cross naar LICHTSTAND straat

2. LUCY

Lucy op met Iphone in haar hand. Blijft staan. Herkent de plaats.

LUCY Het moet hier gebeurd zijn, in die bocht, tegen die boom daar. Je ziet de littekens op de stam. Bomen zijn sterker dan mensen. *Stilte* Ik had toen nog maar net met Fred gebeld of ik kreeg een telefoontje van het bedrijf: Lucy, Fred Debeuckelaere is dood. Verongelukt! *Stilte* Het kwam 's avonds op teevee. Beelden van een verhakkelde auto, een draagberrie en bebloede dekens. De kinderen waren zwaar gewond ...

TRACK 2 AUTO CLAXONEERT

Lucy draait zich naar de plaats vanwaar het geluid komt, steekt haar arm op.

LUCY *roept* Ja, Eric, ik kom.

Ze maakt een foto van de plaats van het ongeval.

TRACK 3 AUTO CLAXONEERT

Lucy neemt een foto van het publiek en vertrekt.

Cross naar LICHTSTAND plaid

3. ALICE. LYNN. LOTTE

Ze stellen zich op voor een selfie en kijken in het publiek.

Cross naar LICHTSTAND woonkamer

TRACK 4 fragment O Mio Bambino Caro (Puccini)

Lotte brengt de stick met iPhone naar voor. Alice kijkt lichtjes geïrriteerd naar de lege stoel naast haar.

LOTTE Mama, naar het vogeltje kijken!

ALICE Moet die lege stoel, Lotte?

LOTTE De stoel van papa!

ALICE Dat begrijp ik wel.

LOTTE Ik had ook liever de foto van papa op de achtergrond gehad, maar jij hebt hem bij het vuil gezet!

ALICE Ik heb hem niet bij het vuil gezet.

LOTTE Waar is hij dan?

LYNN Jij hebt hem bij het vuil gezet, Lotte. Hij hoort hier niet meer thuis, zei je.

LOTTE Dat kan niet!

LYNN En toch is het zo.

LOTTE Stop die muziek!

ALICE Zo'n prachtige muziek, kind!

LYNN Straalt op ons af en op je foto!

LOTTE Lachen! *Ze drukt Oké bekijkt de selfie, de anderen kijken mee.*

ALICE Heel mooi!

LOTTE En nu nog een foto, maar NIET lachen. Klaar! Niet lachen! *ze drukt*
Oké bekijkt de selfie, de anderen kijken mee. Die foto ga ik mailen naar de krant
met als titel: 15 jaar later.

Alice en Lotte zetten de stoelen op hun plaats. Alice gaat de snoepjes halen.

MUZIEK UITFADEN

LYNN Ik heb de foto van het ongeval gezien. Kwam uit het archief van de
vader van een van mijn leerlingen, een persfotograaf die vermoedde dat ik een
van de slachtoffers was. En ze heeft me ook het artikel getoond.

LOTTE Heb je geen fotokopie genomen?

LYNN Neen en bovenaan het artikel stond: DODELIJK ONGEVAL. GEEN
REMSPOREN.

LOTTE Geen remsporen?

LYNN Ja, dat stond er heel nadrukkelijk.

LOTTE Er zomaar tegenaan gevlamd!

LYNN Technisch defect, misschien?

LOTTE Of verstrooid?

LYNN Of een hartinfarct?

LOTTE Afgeleid door een alien?

LYNN Een beroerte?

LOTTE Moedwillig kan ook.

LYNN Zelfmoord?

LOTTE Ja.

LYNN Papa? Neen.

Stilte

LOTTE Nog iets?

LYNN Misschien was zijn uur gekomen.

LOTTE Wat?

LYNN Misschien had God papa geroepen.

Alice komt naar voor met de doos 'Mon Chérie'.

ALICE De dood komt gelijk een dief in de nacht.

LYNN Het staat in de sterren geschreven.

Alice deelt snoepjes rond.

ALICE Ik heb een astrologe gekend.

LOTTE En heeft ze ons ongeluk voorspeld?

ALICE Ja.

LYNN Achteraf.

Alice zet het doosje terug op tafel en komt dan terug naar voor.

LOTTE Als mama snoepjes ronddeelt, zijn het meestal 'Mon chérie's', kersenbonbons.

ALICE Hoe is het met de liefde, Lotte?

LOTTE Ik heb er geen last van.

ALICE En met je vriend?

LOTTE Ik heb hem gezegd dat hij met mij geen toekomst heeft. Want dat wou hij, een toekomst. Ik dacht wie is er in godsnaam daarmee bezig? Welk onzalig mens heeft er hem zoiets ingefluisterd?

ALICE Zijn mama.

LOTTE 'k Kan het mij voorstellen. Maar ik heb geen toekomst. Alleen mensen gelijk Lynn hebben een toekomst - vaste baan, een auto - en ik wil geen auto.
Stilte We hadden de auto afgezworen, hé Lynn?

ALICE Hoe moet zij anders op school geraken, Lotte?

LOTTE Met het openbaar vervoer.

ALICE Komaan, zeg!

LYNN Ja, ik heb er al aan gedacht en misschien moet ik het maar eens doen. Mijn steentje bijdragen voor een gezondere omgeving.

LOTTE Je weet niet wat het is.

LYNN Ik kan het eens proberen. Het is misschien iets meer dan honderd meter van hier tot aan de bushalte. Er zijn twee bussen naar het station, waarvan één met een passende opstap, en dan met de lift naar het perron en vandaar rijd je gewoon de trein binnen.

LOTTE In de coupés is er geen plaats. Wie hulpeloos of hulpbehoevend is, is ongewenst, Hitler gaf ze een spuitje en die tijden komen terug, zijn terug! We worden weer geselecteerd. Straks nemen ze mijn vergoeding af en kan ik als prostituee aan de slag.

ALICE Lotte!

LOTTE Maar dat is geen verwerpelijk beroep meer! Integendeel, het wordt aangeprezen! Lees jij de nieuwsberichten niet? In Griekenland financiert de staat een opleiding voor prostituees ...

LYNN In Spanje, Lotte!

LOTTE Ja, in het superkatholieke Spanje, een opleiding van 4 uur voor het luttele bedrag van 4 euro en werk verzekerd.

LYNN Ze doen dat omdat de jongerenwerkloosheid er een levensgroot probleem is.

ALICE Nood breekt wet.

LYNN Het houdt de meisjes in onze klas ook bezig.

LOTTE Ik denk dat je de knepen van het vak hier ook kunt leren.

ALICE Privé kan hier alles.

LOTTE Ik ga eens inlichtingen nemen.

ALICE Jij?

LOTTE Ik ben ook werkloos.

ALICE Zet dat uit je hoofd!

LYNN Mama!

ALICE Ja, sorry, ik ga me niet meer moeien.

LOTTE Maar zouden ze dan mijn uitkering afpakken?

ALICE Ik ga mij niet meer moeien, Lotte. Ik heb geleerd, als ik je al eens iets afraad, dat je het dan zeker doet.

LOTTE Wat heb ik gedaan dat je me afgeraden had? *Stilte roept* Wat heb ik gedaan ...

LYNN *roept* Lotte!

ALICE Ik heb me verkeerd uitgedrukt. Het is andersom. Als ik je iets vraag te doen is dat voor jou meestal een reden om het niet te doen.

LOTTE O ja?

ALICE Ja! Ik vroeg je bijvoorbeeld om het dansen niet op te geven.

LOTTE Ik wou gewoon andere dingen doen.

LYNN Wat?

LOTTE Wat, wat, wat, een vaste job, tiens ...facteur, pompier, 'k heb nog gevrijd met een pompier en 't was een pyromaan, ze hebben hem in de bak gestoken en toen wou ik cipier worden om hem te laten ontsnappen, en dan flik om hem weer op te pakken ... ik had ook graag voor een incassobureau gewerkt, maar ik moest een auto hebben en ik heb geen auto, *luider* ik heb geen auto! *Schreeuwt* Ik zal nooit een auto hebben, klootzak!

LYNN Rustig, Lotte.

LOTTE En daarbij, ik mag niet full time werken. Ik kan niet tegen stress. Er is bij mij een hoek af, hé mama, *luider* een hoek af. *Maakt een gebaar*.

ALICE Niemand is perfect. Er ontbreekt aan iedereen iets. We moeten onszelf aanvaarden gelijk we zijn.

LOTTE We moeten onszelf aanvaarden gelijk we zijn. Maar ik doe het niet!

roept Ik doe het niet! *Stilte* Ik was jaar na jaar het slimste kind van de klas en dan BOEM! *Stilte* Is het niet waar, misschien? *Schreeuwt* Is het niet waar, misschien?

LYNN Rustig, rustig.

ALICE Natuurlijk is het waar. Jullie waren allebei kleppers.

LOTTE En nu kan ik geen twee bladzijden meer na mekaar lezen. *Neemt het boek 'De man die niet begraven wilde worden' van Rachida Lamrabet, leest de kaft* "Het is een spannend en tegelijk filosofisch boek ... verplichte lectuur voor de twijfelaar in elk van ons", na twee bladzijden weet ik al niet meer wat er op bladzijde één staat. Dat is niet normaal, hé. *schreeuwt* Dat is niet normaal, hé! *Stilte* Bij mij is dat wel normaal *schreeuwt* bij mij is dat wel normaal! *Gooit het boek op de grond.*

Stilte

Alice raapt het boek op en geeft het aan Lynn die het terug op tafel legt.

Lynn neemt een stift uit een etui.

LYNN Kom hier. *Lotte reageert niet* Lotte, kom hier!

Lotte komt bij Lynn zitten. Lynn doet Lotte's haar opzij.

ALICE Wat ga je doen?

LYNN Ik ga de frontale hersenkwab aanduiden.

LOTTE Je wil mij stigmatiseren. Oké, doe maar.

ALICE Doe niet onnozel.

LOTTE Doe maar, zeg ik, ik wil een slimme tattoo. Wacht! Eerst mijn haar afscheren.

ALICE Ben je gek!

LOTTE *schreeuwt* Neen! Ik ben niet gek!

ALICE Sorry ...

Lynn legt de stift terug,

Stilte

LOTTE Is het een mooi boek, Lynn?

LYNN Een heel mooi boek.

LOTTE Ik ga gedichten lezen. Van Tsvetajeva. Weet je wie Tsvetajeva is?

LYNN Neen.

Stilte

LOTTE Ik kende een kort gedichtje uit het hoofd, maar ben het weer vergeten.

ALICE Waarom ga je niet opnieuw dansen, Lotte?

LYNN Ja, doe dat, Lotte, daar ben je prima in.

Stilte.

LOTTE Wist je dat tante Lucy ook goed kon dansen, maar niet naar de dansschool mocht omdat haar ouders de middelen niet hadden.

ALICE Lucy was van lage komaf.

LYNN Maar ze heeft zich opgewerkt.

ALICE Ja, maar hoe?

LOTTE Papa kon goed met haar opschieten.

LYNN Goed met haar samenwerken.

LOTTE Papa trok met tante Lucy op zakenreis.

ALICE Welke zakenreis?

LOTTE Een zakenreis.

LYNN Naar een tegelfabriek in Italië en je maakte daar ruzie over met papa.

LOTTE Papa had een verhouding met tante Lucy.

LYNN En jij met nonkel Eric.

ALICE Wablief?

LOTTE Je weet wat er gezegd wordt?

ALICE De mensen zijn stout!

LOTTE Lynn zou eigenlijk papa moeten zeggen tegen nonkel Eric.

Alice verbergt haar gezicht in haar handen.

LOTTE Sorry.

LYNN We meenden het niet, mama.

ALICE Waarom zeg je het dan?

LOTTE Het had gekund, hé ma.

LYNN Tien procent van de kinderen zegt papa tegen een verkeerde vader.

ALICE *begint te lachen* Ja, misschien zijn we allemaal van een andere vader.

LYNN Neen, mama, niet overdrijven, niet allemaal, tien procent.

ALICE *blijft lachen* De wereld op zijn kop!

LOTTE *lacht* En de mannen worden gek, hé mama. Ze hebben stokjes gekocht om het DNA van hun kinderen te testen. Bij ons lagen er ook, ze zaten in een zwarte envelop, ik heb ze je getoond, hé Lynn, ik wist niet wat het was, maar jij wist het wel. Misschien heeft papa speeksel afgenomen van jou, Lynn en van zichzelf, en heeft hij dat laten onderzoeken.

ALICE Papa? Paranoia!

LOTTE Ja, misschien was papa razend geworden en reed hij ons daarom te pletter.

LYNN Papa was niet razend!

LOTTE Jawel!

ALICE Papa reed jullie niet te pletter.

LOTTE Papa reed tegen een boom en was op slag dood en wij waren bijna dood en jij, mama, had helemaal niets of alleen je duim, zeker, die werd in een verband gestoken. Ik heb die duim in een verband zelf niet gezien, ik lag in de coma. En toen ik uit de coma kwam stond tante Lucy aan mijn bed. *Stilte* Waar was jij? *Stilte* Je wou niet meer leven.

ALICE Zei tante Lucy dat?

LOTTE Ik zie je nog zitten, met je pols omwonden, je had met een scheermesje in je slagader gekerfd ...

LYNN Lotte!

LOTTE ... en een andere keer een doos pillen ingeslikt...

LYNN Lotte!

LOTTE ... en de laatste keer hing je aan de vensterklink.

LYNN *roept* Lotte!

LOTTE Altijd net niet, hé, om aandacht te vragen, aandacht voor je o zo beklagenswaardig lot!

LYNN Lotte!

LOTTE Gelukkig was tante Lucy er om ons op te vangen. Ik ben haar eeuwig dankbaar. Jij toch ook, Lynn? *Lynn knikt* Maar plots bleef tante Lucy weg. En toen we je vroegen, mama, waarom komt tante Lucy niet meer langs, zei je dat ze hier niet meer nodig was. *Stilte* Ik vond dat niet normaal. Ik vond dat helemaal niet normaal.

ALICE En toch was het zo.

Stilte

LOTTE Als ik het doe, mama, zal het niet zijn om aandacht te vragen maar om te zeggen dat mijn leven verwoest is. *Luid* Verwoest!

Stilte

ALICE Lotte, je moet mij beloven dat je het niet zal doen. *Stilte* Beloof je het mij?

LOTTE 't Zijn donkere tijden, ja 't is vroeger donker dan anders, angst, ben je bang in het donker, de tijd van de verlichting, LED lampen gebruiken, Voltaire, neen Volt, we begrepen elkaar niet.

Stilte

LYNN Ik denk er aan om een appartementje in de omgeving van de school te kopen. Ze hebben een aantal huizen omgebouwd tot appartementen.

ALICE Dat zou een goede investering zijn.

Cross naar LICHTSTAND plaid

4. LUCY

Cross naar LICHTSTAND straat

Lucy op met Iphone in haar hand. Blijft staan. Herkent de plaats.

LUCY Hier lag het bedrijf ‘Gebroeders Fred en Eric Debeuckelaere’, de magazijnen ... de showroom ... de bureaus ... daar ben ik begonnen, was pas afgestudeerd, de personeelsdienst. Lag niet direct in de lijn van wat ik gestudeerd heb, kunstgeschiedenis namelijk, maar ik vond er gauw mijn draai en ben ook relatief snel doorgegroeiwd naar de top. Heb er een fantastische tijd gehad aan de zijde van Fred, een crème van een vent, heel intelligent en vooruitziend. Hier lag mijn toekomst. Al die mooie plannen ...

TRACK 5 AUTO CLAXONEERT

LUCY Altijd zo ongeduldig! Eric, de taxichauffeur, is mijn ex, de broer van Fred. Ze hebben samen het bedrijf overgenomen van hun vader. Er is niets meer tussen ons. Kwatongen beweren dat er nooit iets tussen ons geweest is, maar ik ben wel met hem getrouwd geweest, hé!

TRACK 6 AUTO CLAXONEERT

LUCY Ja, ja, ik kom. Ik versta dat niet, hé. Hij wordt ervoor betaald. Enfin, hij zal wel weer een andere afspraak hebben.

Ze neemt nog gauw een foto van de omgeving en één van het publiek.

Cross naar LICHTSTAND plaid

5. ALICE. LYNN. LOTTE

Alice en Lynn op en stellen zich klaar.

Cross naar LICHTSTAND woonkamer

Alice en Lynn drinken een glaasje.

ALICE Haar kamer ligt er piekfijn bij. Normaal is de deur op slot, maar nu stond ze open en ook het raam stond open, de wind blies in de gordijnen. Ik heb de deur gesloten.

LYNN Waar is ze naartoe?

ALICE Ik zou het niet weten, ze heeft niets gezegd en ik heb haar ook niet zien vertrekken, maar dat is niet ongewoon. Ik heb gezien dat haar fiets nog altijd niet hersteld is. Ze is dus zeker niet met de fiets weggereden.

LYNN Ik zou eens in haar hoofd willen kijken. Een grote chaos moet dat zijn.

ALICE Ze heeft me een tijdje geleden gevraagd of ze haar uitkering van de verzekering zou verliezen als ze naar het buitenland zou vertrekken.

LYNN Waar in het buitenland?

ALICE Ik heb het haar niet gevraagd. Moet jij haar maar eens vragen.

LYNN Je weet toch wat ze gaat zeggen?

ALICE “Hoe weet jij dat?”

LYNN “Is ma weer aan het fantaseren?”

Lotte op.

LOTTE Jullie drinken op mijn afscheid.

ALICE Je afscheid?

LOTTE *kijkt op haar Iphone* Hij stuurt me nog altijd berichtjes, maar ik antwoord daar niet op. Hij mist mij maar ik mis hem niet.

Ze gooit haar Iphone weg.

LOTTE Ik mis hier muziek! *Ze steekt haar hand op naar de geluidsregie.*

TRACK 7 Transmission (Joy Division) tot het einde!

Lotte begint te dansen.

Lynn en Alice applaudiseren.

Lotte is bekaf en zakt uitgeput neer.

LOTTE *hijgend* Ik ben kapot. *Hijgt uit* Ik wil nooit meer dansen. *Luid* Hoor je dat, mama, *roept* nooit meer!

LYNN Rustig, Lotte.

ALICE Ik ben moe. Ik ga slapen.

ALICE Goeie nacht.

Alice vertrekt.

LOTTE Slaap wel, mama.

LYNN Goeie nacht, mama.

Alice raapt de I phone op en legt hem op tafel. Af

Stilte

LOTTE Lynn, geloof jij in gedaanteveranderingen?

LYNN Metamorfosen! Ik ken er wel enkele uit de mythologie: een nimf die verandert in een laurierboom, een andere nimf die verandert in een koe, een jager die verandert in een hert ...

LOTTE Ik word een vis, Lynn. Ik kan heel goed zwemmen en als ik lang genoeg zwem, krijg ik kieuwen.

Lotte verbeeldt een vis.

LOTTE Maar het liefst van al word ik een vogel en als ik lang beweeg, veranderen mijn armen in vleugels.

Ze verbeeldt een vliegende vogel en verdwijnt. Lynn kijkt haar achterna. Lotte wuift voor ze uit het zicht verdwenen is en Lynn wuift terug.

TRACK 8 fragment 'Das Schweigen der Druiden' (Klaus Schulze)

Lynn rijdt haar achterna. Lynn af.

MUZIEK TOT HET EINDE

Cross naar LICHTSTAND plaid

6. LYNN. ALICE

Cross naar LICHTSTAND woonkamer

Alice op, ze zoekt iets.

Lynn op, kijkt toe. Alice zoekt verder.

LYNN En wat stond er op?

ALICE Het was nogal kort. Allemaal hoofdletters.

LYNN Een afscheidsbriefje gooi je toch niet weg!

ALICE Ik heb het niet weggegooid.

LYNN Ik wil het bewaren, hé mama, zoek het tot je het vindt.

Alice vindt het niet terug. Verdwijnt.

LYNN Lotte's afscheidsbriefje. Ze schreef het voor ze uit het raam sprong en te pletter stortte.

Stilte

Lynn begint plots te snikken, te huilen.

Alice op met het afscheidsbriefje.

ALICE Ik heb het gevonden.

Ze geeft het aan Lynn, die het leest.

LYNN *leest luidop* VERWOEST! VERWOEST! IK HAD GEEN LEVEN EN DAT IS MIJN SCHULD EN ALLEEN MIJN SCHULD. IK WAS TE MOE OM TE VLIEGEN. *Herleest* IK HAD GEEN LEVEN EN DAT IS MIJN SCHULD EN ALLEEN MIJN SCHULD. Door dat te benadrukken wil ze zeggen dat het haar schuld NIET is.

ALICE Natuurlijk was het haar schuld niet.

LYNN Ze leed er onder. Ze leed er verschrikkelijk onder. Wat hebben wij gedaan om dat leed te verzachten?

Alice loopt rond, gooit zich op de vloer en brult van verdriet, onmacht, woede.

LYNN Het is te laat, mama! En sta maar op. Lucy komt.

Alice veert recht.

ALICE Wat komt zij hier doen?

LYNN Ik heb haar op de hoogte gebracht en ze wil ons condoleren.

ALICE Een kaartje volstaat. Heb je het haar niet gezegd?

LYNN Ja. Maar ze wou ons nog eens terugzien. Ze komt met een taxi.

ALICE Of ze nu met een taxi komt of met een Rolls Royce, ze hoeft helemaal niet te komen, die ... *houdt zich in.*

LYNN Ze zei uitdrukkelijk dat ze na het dodelijk ongeval van papa nooit meer

achter het stuur van een auto heeft willen zitten.

Alice schiet in een lach.

ALICE Volgens mij kan ze de auto van haar goesting niet meer betalen. Ze reed vroeger altijd met de duurste wagen op kosten van het bedrijf. Waarom heb je haar eigenlijk op de hoogte gebracht? Ze was geen familie meer!

LYNN Lotte had het zeker zo gewild.

Stilte

ALICE Oké.

Alice gaat zich opdirken om Lucy te ontvangen.

7. LYNN. LUCY. ALICE

Lynn wacht op Lucy.

TRACK 9 fragment Matthäuspassion (Bach)

Lucy op, MUZIEK DEMPEN

LUCY Mijn innige deelneming, mensen zien elkaar meestal terug op triestige momenten, hé Lynntje. Ik had Lotje zo graag nog eens teruggezien. Ze geleek zo goed op haar papa.

LYNN *ironisch* En ik op nonkel Eric, je ex.

LUCY *ironisch* Ja. *Hoort de muziek Bach ... luistert*

Alice op.

ALICE De Matthäuspassion!

LUCY Innige deelneming, Alice. *Ze omhelzen elkaar.*

ALICE Dank je, Lucy.

Ze omarmen elkaar.

LUCY Was Lotte ziek geworden?

ALICE Neen.

LUCY Plots?

ALICE Ja, maar ze heeft een mooi afscheidsbriefje achtergelaten.

LUCY Dat is een grote troost, hé.

ALICE Ze wordt morgen gecremeerd.

LUCY En uitgestrooid op de weide.

LYNN Neen, ik wil de as in een urne om die op mijn kamer te bewaren.

LUCY Jullie hadden een sterke band, hé.

ALICE Een heel sterke band.

LYNN Een kopje koffie, tante.

LUCY Graag.

LYNN Neem een stoel, tante.

Lucy gaat een stoel nemen.

ALICE Melk? Suiker?

LUCY Zwart, geen suiker.

MUZIEK UITFADEN

LUCY Ik wou het graf van Fred bezoeken, maar het schoot mij te binnen dat zijn as uitgestrooid is. Ik ben dan naar een muziekwinkel geweest en heb een cd gekocht, een opera over Wagner. Fred was ook wild van Wagner.

Alice geeft Lucy het kopje koffie.

ALICE Ik dacht eerder van Puccini.

LUCY Wagner. *Lucy drinkt van haar koffie en Alice neemt een stoel en gaat op enige afstand maar op gelijke hoogte van Lucy zitten. Dan gaat Lucy verder* Een opera is een Gesamtkunstwerk zoals een kathedraal er een is, zei Fred ...jammer, we hadden iets nieuws op het oog, maar het heeft niet mogen zijn.

Stilte

LYNN Wat bedoel je, tante Lucy?

LUCY Een heel nieuw project.

LYNN Was dat die tegelfabriek?

LUCY Neen, meisje.

LYNN Papa en jij zijn toen toch naar Ravenna geweest?

LUCY We zijn naar Ravenna geweest om er mozaïeken te bestuderen. Daar is ook het idee ontstaan om het over een andere boeg te gooien.

Stilte

ALICE En Eric buiten te gooien!

LUCY Je moet het een niet verwarren met het andere, Alice. *Stilte* Fred wou iets anders. Ik had hem verteld van de bouwloods. Dat is een loge van bouwmeesters die sinds eeuwen de kennis die nodig is om historische gebouwen en monumenten te restaureren, aan elkaar doorgeeft. Een heel select gezelschap.

LYNN Wist jij dat, mama?

ALICE Neen.

LUCY Ik kon Fred introduceren. Maar het heeft niet mogen zijn.

ALICE Heb jij Fred daarover gebeld de dag van ...

LUCY Neen, Alice.

ALICE Fred was zeer gespannen.

LUCY Ik vond van niet.

Stilte

LYNN Jij en papa hadden een goeie werkrelatie?

LUCY We waren twee handen op één buik. We kenden elkaar van binnen en van buiten. Wat jij niet weet, maar je mama des te beter, is dat je papa eerst mijn vrijer was. Je mama heeft hem van mij afgepakt.

ALICE Ik heb hem niet afgepakt, Lucy!

LUCY Ik kende Fred, toen er van jou nog geen sprake was, Alice. Ik werkte in zijn bedrijf en we werden verliefd op elkaar en maakten plannen om samen te gaan wonen. Maar omdat ik van werkmensen afkomstig ben en jij van middenstanders, is hij met jou getrouwd. De grootste vergissing van zijn leven.

ALICE Komaan zeg! En jij hebt dan Eric, zijn broer, aan de haak geslagen. Een flierefluiter van wie je wist dat hij aan elke vinger één had. Maar dat was een gewiekste zet van jou, hé Lucy. Eric was medebestuurder en voor jou een makkelijke wipplank naar de top.

LUCY Makkelijk?

ALICE Je hebt hem buiten gewipt en zijn plaats ingenomen.

LUCY Fred was akkoord. Hij paste niet meer in het nieuwe concept. Enfin, Eric paste in geen enkel concept meer. Kijk, Fred en ik leefden voor de zaak. Wij waren er voor de zaak. Eric zag dat anders. De zaak was er voor hem, voor zijn pleziertjes, zijn buitensporige uitgaven, zijn uitspattingen, enfin, *stilte* Eric had ook wel ideeën, maar die pasten niet in onze filosofie, zie je.

Stilte

ALICE Hoe voelt dat als je echtgenoot op straat zet?

LUCY We waren toen al uiteen.

ALICE Neen.

LUCY Je hebt gelijk. Maar hij stond niet op straat! Hij had nog zijn aandelen. Ik heb ze dan afgekocht. En nu ga ik je iets vertellen, Alice. **Lange stilte** Eric heeft me willen vergiftigen.

ALICE Eric?

LUCY Ik heb rattengif gevonden. *Stilte (kijkt hoe Alice die daarvan op de hoogte moet zijn, reageert)* Hij zou er gifkoekjes van bakken. En jij zou ze mij voorzetten!

Alice schiet in een hysterische lach.

LUCY Hij is mijn getuige. Als ik naar de rechtbank stap ...

ALICE Dan is het zijn woord tegen het mijne.

LYNN Het is al lang verjaard. *Lucy drinkt haar kopje leeg* Nog een kopje koffie, tante? Of iets anders?

LUCY Ik zou beter vertrekken.

ALICE Wacht er iemand op je?

LUCY Neen. Heb jij een relatie?

ALICE Fred is en blijft de enige.

Stilte

LUCY Ik vind dat Lynn zo goed op Eric lijkt.

ALICE Maar ze heeft Freds ogen en Freds verstand.

LUCY Juist, *stilte* Fred zei me dat jij dat nooit zou doen.

ALICE Lief van hem!

LUCY Naief van hem, zei ik.

ALICE Ik zou je een klap kunnen geven!

Stilte

LYNN Tante, mag ik weten waarover jij met pa getelefoneerd hebt op de dag van het ongeval.

LUCY Ja, dat is geen geheim.

ALICE Over jouw kostennota's?

LUCY Over onze kosten, Alice, hotelkosten. De vorige kosten die we gemaakt hadden, waren aan de zeer lage kant en ik vond dat het voor de volgende zakenreis ...

ALICE ... een suite mocht zijn.

LUCY Ja, waarom niet? Weet je hoe wij in Hongkong hebben geslapen?

ALICE Neen.

LUCY Ik klap nu wel uit het bed ...

ALICE Hola!

LUCY Heb je cognac?

ALICE Ja.

Alice staat recht, Lucy geeft haar het lege kopje en het bordje en Alice gaat ermee naar de tafel waar ze een bodempje cognac inschenkt. Ze geeft het glas en de fles aan Lucy en gaat zitten.

LUCY Kijk, in Honkong hebben Fred en ik dezelfde kamer gedeeld. Fred wou dat per se, omdat een tweepersoonskamer veel, veel goedkoper was dan twee eenpersoonskamers. Ik vond dat een probleem.

ALICE Terecht.

LUCY Maar Fred wou het zo. *Stilte* Meestal heb je dan twee aparte bedden, maar in dat piepkleine kamertje, je kon je nauwelijks draaien of keren, stond er maar één bed.

ALICE Dan zoek je toch een ander hotel!

LUCY Dacht ik ook. Maar het was overal het zelfde probleem. Er is veel te weinig ruimte in Hongkong en dat laat zich ook voelen in de hotels. Een kamer van enkele vierkante meter kost er meer dan bij ons een suite.

LYNN Jullie hebben dus samen in één bed geslapen?

LUCY Ja, en dan nog in een heel smal bed!

ALICE Van slapen zal er dan wel niet veel in huis gekomen zijn?

LUCY Dat spreekt voor zich.

ALICE Jullie lagen op elkaar, zeker?

LYNN Mama!

LUCY Het scheelde niet veel. Fred wou eerst nog op het tapijtje slapen, maar dat was zo vies dat hij ...

ALICE ... liever op jou lag dan op een vies tapijt.

LUCY Op mij lag, is wel wat overdreven, hoor!

ALICE Wat moet ik mij daar dan bij voorstellen?

LUCY Ja, wat moet je je daar dan bij voorstellen?

LYNN Je had dat beter niet verteld, tante Lucy.

LUCY Ik dacht, na hoeveel jaren? Vijftien, zeker? Dan moet je daar toch kunnen mee lachen. *Stilte* Neen dus. Ik moet er wel bij zeggen, Alice, Fred en ik hebben geen seks gehad.

ALICE Je lag hoofd - voeten?

LUCY Hoofd - voeten?

ALICE Hij met zijn voeten aan jou hoofd? Met zijn tenen *schiet plots in een lach* in jouw neus.

Lucy moet ook eventjes lachen en giet nog wat cognac bij.

LUCY We lagen rug aan rug.

ALICE Rug aan rug?! Ik denk daar het mijne van. Je had misschien je regels.

Stilte

LUCY Fred en ik waren close, very close, but not too close. *Stilte* Ik heb het ook aan Eric verteld en hij vond het geestig.

ALICE Kunnen jij en Eric nog door dezelfde deur?

LUCY We hebben alles bijgepraat. Enfin, we hebben helemaal niet gepraat. Dat vonden wij allebei het beste.

LYNN Ik vond de tuinfeesten met nonkel Eric nogal spannend. Hij zat op de rand van de zwembad met zijn karabijn te mikken.

ALICE Naar paparazzi, hij schoot dan boven hun hoofd.

LYNN Ik dacht dat het was om naar ratten te schieten. Ik heb hem tegen één van “de dames”, die aan het zwemmen was, horen zeggen: ik zorg ervoor, beste Barbara, dat je rustig een rondje kunt zwemmen zonder dat er plots een rat in je poes zit.

ALICE Wablief!?

LYNN Ja, dat zei hij en ze haastte zich uit het water om een zwembroek aan te trekken.

LUCY Hij schoot naar gluurders en hij heeft eens iemand getroffen.

ALICE Klopt. En we hebben het in de doofpot kunnen steken, dank zij de

politiecommissaris die ook altijd naar ons tuinfeest kwam.

LUCIE Iedereen was er, notabelen, politici, ondernemers. Prachtige tijden. *Stilte* Het heeft niet meer mogen zijn. *Na een korte stilte haalt ze een cdbox uit haar tas* Wagner Dream van de Britse componist, Jonathan Harvey. Over Wagners dood. *Stilte* Hier, Lynn, leg die eens op. *Ze geeft Lynn de cdbox.*

Lynn opent de box.

LUCY Schijf 2, eerste nummer.

LYNN Waarover gaat het, tante?

LUCY Een liefdesaffaire, tussen een jonge sopraan, ene Carrie Pringle, en de grote componist Richard Wagner. In het fragment dat we gaan horen, komt het meisje bij Wagner op bezoek, maar Wagners vrouw, die haar man verdenkt van ontrouw, is razend. *Stilte.* Het is een moderne opera. Heel speciaal!

Lynn verdwijnt, gaat de cd opleggen.

ALICE Wagners vrouw, hoe heet die ook weer?

LUCY Cosima.

ALICE Ja, Cosima, zij heeft toch heel veel betekend voor haar man?

LUCY Maar ze heeft hem ook kapot gemaakt, Alice. Trouwens, op het ogenblik dat Carrie Pringle binnenkomt, is Wagner aan een hartaanval bezweken.

Lynn op.

TRACK 10 fragment Wagner Dream.

Ze luisteren.

EINDE MUZIEK

Stilte

LUCY Jaloezie is een sluipmoordenaar, Alice.

LYNN Ziekelijke jaloezie, tante.

Stilte

ALICE Vrouwen krijgen overal de schuld van.

LUCY Hoe zou dat komen?

LYNN De erfzonde.

LUCY Dat is goed mogelijk. Eva's schuld!

ALICE Niet akkoord. De heilige boeken zijn door mannen geschreven.

LUCY *lachend* Ja, die mannen!

Lucy neemt afscheid van Lynn met een kus en een knuffel en geeft dan ook Alice een knuffel, zet haar stoel terug en vertrekt.

LYNN Wat een aangrijpend operafragment!

ALICE Een heel bewuste keuze.

LYNN Wat bedoel je?

ALICE Heb je het niet door?

LYNN Papa is aan een hartaanval gestorven?

ALICE Maar neen!

Alice ruimt op, zet haar stoel terug en verdwijnt.

TRACK 11 fragment Wagner Dream (instrumental)

Lynn rijdt in gedachten verzonken naar voor.

8. LYNN. ALICE. FRED. LOTTE. LUCY

Cross naar LICHTSTAND het irreële

LYNN Er zijn dingen die niet voorbijgaan. Beelden uit het verleden die zich opdringen. Ja, het spookt in mijn hoofd. Droom en werkelijkheid schuiven in elkaar als twee lichamen die een monster baren. Omdat er in elk mens een monster zit. *Stilte* Raar, in mijn dromen zie ik me nooit als een gehandicapte, maar als een valide. *Toont het: ze verlaat haar rolstoel en zet die aan de kant. Maakt zich dan klaar om haar vader te ontvangen. Als ze klaar is, gaat ze kijken of hij klaar staat en hij staat klaar (in de gang)*

LYNN U mag binnenkomen!

Lynn gaat haar positie innemen. Dan verschijnt Fred.

LYNN Was het een hartaanval?

FRED Het was geen hartaanval.

LYNN Was het een beroerte?

FRED Het was geen beroerte.

Stilte

Lotte op.

LYNN Was het sabotage?

FRED Het was geen sabotage.

LYNN Was het zelfmoord?

FRED Het was geen zelfmoord. *Stilte*

Alice op.

LYNN Wat was het dan wel?

LOTTE Papa dacht dat hij in de Meli op de tornado zat.

Allen lachen.

Lucy haastig op met een glas whisky in de hand.

LUCY Er wordt gelachen?

Stilte

LUCY Ben ik ongewenst?

LYNN Neen, tante.

Lucy gaat zitten

LYNN Beste familie. Dit is het moment om dichter bij de waarheid te komen. Laten we even het geheugen opruisen. Komaan!

Lucy gaat zitten. Lotte en Lynn zetten zingend en dansend de bank en de stoelen. Fred en Alice steken een handje toe. Ze nemen hun plaats in.

Lotte en Lynn maken rijgeluiden.

ALICE Wie had je aan de lijn?

FRED Asjeblief, Alice!

ALICE Mag ik dat nu niet weten?

FRED Ik ga de radio aanzetten! Ja?

ALICE Wie belde er?

Fred antwoordt niet.

ALICE Was het Lucy?

Fred antwoordt niet.

LYNN Was jij het Lucy?

FRED Ja, het was Lucy.

ALICE Iets dringends?

FRED Ja, anders had ze niet gebeld.

ALICE En is het opgelost?

LUCY Het ging over keuzes. In het leven moeten mensen permanent keuzes maken, zakelijke, financiële, persoonlijke, emotionele ...

ALICE Is het probleem opgelost? Neen, zeker? Ze kan niet zonder jou.

FRED En ik niet zonder haar.

ALICE Zie je wel!

FRED Dat wou je toch horen.

ALICE Rij dan terug. *Stilte* Rij dan terug!

FRED Meen je dat? *Stilte* Meen je dat echt? Ik rijd terug hoor!

ALICE Rij terug! En bederf de dag maar van je kinderen!

FRED En bederf de dag maar van je kinderen!

ALICE Voor mij moet je het niet doen!

FRED Teef!

ALICE Wablief?

FRED Teef! Teef!

Alice begint luidop te huilen.

ALICE *schreeuwt* Fred!

TRACK 12 fragment Zenit & Analyse der Schönheit

Lynn en Lotte zetten de bank weg en nemen hun positie achter Fred en Alice in.

LYNN Het had niet moeten gebeuren!

FRED Klopt.

LYNN Waarom is het dan wel gebeurd?

ALICE Je verwachtte toch niet dat die boom uit de weg zou gaan?

FRED Ik ben geen idioot!

ALICE Een idioot niet, neen, een schoft!

LUCY Een genie!

LOTTE *roept* Hou op met kibbelen! *normale toon* Ik denk, hé, dat het zomaar gebeurd is. Ja, zomaar. *stilte* Of misschien buiten ons om, door kosmische straling of zo.

Stilte

LOTTE *roept* Ik ben niet gek, hoor!

Stilte

FRED Het is doodsimpel, ik had het hoofd koel moeten houden. Een mens moet in alle omstandigheden het hoofd koel houden. Ik heb het niet gedaan, misschien zelfs niet geprobeerd, ik weet het niet meer.

ALICE Het is doodsimpel ...

LOTTE Het is doodsimpel, hij had het hoofd koel moeten houden.

FRED Maar ... ik heb het niet gedaan. Misschien zelfs niet geprobeerd.

ALICE Heeft iedereen het gehoord? Hij heeft het niet eens geprobeerd.

FRED **Misschien** niet geprobeerd! Ik was op.

ALICE Op?

LUCY Ik versta dat, een mens geraakt op.

FRED Keer op keer, haalde je het bloed van onder mijn nagels, keer op keer bedolf je me onder een berg van schuldgevoelens en je bleef maar doorgaan, maar doorgaan ...

ALICE Net als jij!

FRED ... bleef maar doorgaan, bleef maar doorgaan,

ALICE Net als jij!

FRED ... keer op keer hetzelfde getreiter en geterg, hetzelfde gejudas en geduvel ...

ALICE Net als jij!

FRED ... tot er voor mij geen andere keuze meer was.

LOTTE Boem!

Stilte

FRED Ik had het hoofd koel moeten houden, maar ik heb het niet gekund.

ALICE Je bent een ...

FRED Maar er is meer, Alice, en nu komt het belangrijkste punt.

Stilte

ALICE Je maakt me nieuwsgierig, Fred.

FRED Er is een grens aan wat een mens kan verdragen.

Stilte

ALICE Ja, natuurlijk is er een grens en die grens heb ik afgetast. Ik heb de boog gespannen ...

FRED ... tot de pees brak. *Stilte* Alice, je hebt de grens overschreden. *Stilte* En

wie de grens overschrijdt, is een slecht mens.

Stilte

Alice heeft het uitermate lastig.

ALICE Ik ben een slecht mens?

FRED Ja. *Stilte* En kunnen we hier afsluiten, Lynn?

ALICE Ogenblikje, *stilte* Fred, weet jij, hoever je mij gedreven hebt?

LUCY Je hebt mij willen vermoorden.

ALICE Ja, zover heb jij mij gedreven, Fred.

Stilte

LYNN Fred reageert niet. Er volgt een lange, ongemakkelijke, haast ondraaglijke stilte.

Stilte

LYNN Hoe maak ik een einde aan die ‘comédie à la flamande’?

LOTTE Ik weet het niet. *Stilte* Kinderen moeten zwijgen, hé.

Stilte

LYNN Kinderen zijn collateral damage.

LOTTE Randschade. *Stilte* Maar misschien was het wel mijn schuld, *stilte* ik heb in papa’s nek gespuwd.

FADE OUT